

prima instanță - N. Arabadji,
instanța de apel –D. Manole, S. Arnaut, E. Fistican,

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții
Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței,
Judecători

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând, fără citarea părților recursul declarat de către Întreprinderea cu
Capital Străin ”Red Union Fenosa” societatea pe acțiuni,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, adoptată
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Revenco Victor
împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni,
cu privire la contestarea actelor administrative,

c o n s t a t a t:

La 24 aprilie 2013, Revenco Victor s-a adresat în instanța de judecată cu
cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red
Union Fenosa” societate pe acțiuni în care a solicitat anularea actului de depistare a
încălcării clauzelor contractuale nr.16407 din 20 februarie 2013 și anularea facturii
pentru consum fraudulos de energie electrică în sumă de 13736,04 lei din 25
februarie 2013.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 20 februarie 2013 Întreprinderea cu
Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni a efectuat un control la
locul de consum, str. Crăsescu 113, apartamentul nr.1, mun. Chișinău și în temeiul
controlului au întocmit Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr.
16407, indicînd că la momentul verificării s-a depistat furnizarea echipamentului
de evidență conectare directă în mod ascuns de la branșament de pînă la evidență a
vecinei a unui cablu ce alimentează locuința respectivului.

Susține că ulterior în temeiul actului la 25 februarie 2013 a fost emisă și
factura pentru consum fraudulos de energie electrică în sumă de 13736,04 lei.

Menționează reclamantul că Actul de depistare a încălcării clauzelor
contractuale nr.16407 a fost întocmit cu încălcarea prevederilor legale și a

Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice. Acesta fiind întocmit în privința unei persoane terțe, care nu avea calitate de parte contractantă și anume Revenco Victor deoarece între consumator și Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni nu există un contract și nici nu putea avea calitate de consumator final.

Menționează că contractul de livrare a energiei termice nr. 40201115574 din 11 august 2004 a fost încheiat cu Revenco Iurii, însă ultimul a decedat.

Ulterior a solicitat Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni perfectarea contractului, însă această solicitare a rămas nesoluționată deoarece la perfectarea contractului se cererea copia actului de proprietate sau alt document ce atestă dreptul de folosință a imobilului.

Afirmă că în cazul depistării consumului fraudulos de energie electrică, personalul furnizorului era obligat să demonstreze acest fapt consumatorului și să întocmească un proces-verbal de constatare a consumului fraudulos în două exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte. Personalul furnizorului (unității de distribuție) indică obligatoriu în procesul-verbal modalitatea de consum fraudulos, însă acest fapt nu a fost făcut și nici în rubrica respectivă de pe actul nr. 16407 nu a fost făcută o astfel de mențiuni.

Totodată indică că la aceeași dată au fost verificate, prizele, instalațiile electrice, modul de conexiune și nu s-a depistat nici o încălcare la acestea, mai mult ca atât s-a constatat că circuitul electric din casă era conectat la contor, după care au fost lăsate descoperite, însă existența unui cablu în pod nicidecum nu poate dovedi faptul că familia Revenco s-a folosit de acest cablu și a consumat fraudulos energie electrică.

Mai susține că suma introdusă în factura pentru consumul fraudulos de energie electrică este foarte mare ca fiind datorie pe perioada 20 februarie 2012 – 20 februarie 2013. Familia Revenco nu are un contract valabil cu Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni însă beneficiază și achită lunar facturile pentru energia electrică.

Prin hotărârea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2014, acțiunea inițială înaintată de Revenco Victor s-a admis.

S-a anulat actul Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni nr. A16407 din 20 februarie 2013 de depistare a încălcării clauzelor contractuale și factura pentru consumul fraudulos de energie electrică în sumă de 13736,04 lei din 25 februarie 2013.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, s-a respins apelul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni și s-a menținut hotărârea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2014.

La 01 februarie 2016, avocatul Mocanu Valentin în interesele Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni a declarat recurs împotriva hotărârilor judecătorești, cerînd casarea acestora și emiterea unei noi decizii de respingerii a cererii de chemare în judecată înaintată de Revenco Victor.

În motivarea recursului s-a reiterat că sunt neîntemeiate argumentele

instanțelor inferioare.

Susține că Revenco Victor nu a prezentat nici o probă care ar dovedi faptul că dânsul a solicitat furnizorului în modul stabilit de lege să încheie contract, și furnizorul a refuzat, iar instanța de fond neîntemeiat a ajuns la o asemenea concluzie.

Totodată refuzul Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni de a încheia cu Revenco Victor un contract de furnizare a energiei electrice din motivul că ultimul nu a prezentat actul de proprietate asupra imobilului, este legal, deoarece potrivit pct.23 lit. b) din Regulament, odată cu cererea de încheiere a contractului solicitantul prezintă copia actului de proprietate sau a altui document care atestă dreptul de folosință asupra imobilului care face obiectul locului de consum respectiv.

Menționează că indiferent de faptul că există sau nu există contract de furnizare a energiei electrice acest fapt nu poate condiționa valabilitatea actelor contestate. Lipsa contractului nu dă dreptul consumatorului de-a consuma fraudulos energie electrică.

În calitate de consumator al furnizorului la locul de consum figurează Revenco Iurii, pe numele căruia se emiteau și se emit facturile pentru energia electrică.

În cadrul ședinței de judecată s-a constatat că, controlul s-a efectuat în prezența lui Revenco Victor și a altor persoane care locuiesc pe adresa mun. Chișinău str. V. Crăsescu, 113 apartamentul nr. 11 și care sînt membri de familie a lui Revenco Iurii, astfel că procedura stabilită de pct.161 din Regulament nu a fost încălcată.

Relatează că argumentul instanțelor investite cu judecarea fondului precum că consumatorului nu i-a fost demonstrată fraudă, este eronată.

Din imaginile video vizionate în ședința de judecată rezultă că reclamantului și altor membri de familie ai acestuia i-a fost demonstrată fraudă depistată, iar acesta a recunoscut această circumstanță în ședința de judecată, doar că zice că alte persoane au efectuat aceste fraude.

Faptul că această fraudă a avut loc s-a confirmat pe deplin în ședința de judecată prin declarațiile martorului Braga Octavian, prin imaginile video din care rezultă că reclamantul avea conectat de la rețeaua electrică un cablu care ducea în locuința sa, evitînd contorul electric.

În imaginile video clar se vede că de la rețeaua electrică a furnizorului intră direct în peretele casei reclamantului cablul electric, evitînd contorul electric, și iese în casă la care sînt conectate prelungitoare, care după ce automatele de la contor se deconectează, au în ele sarcină electrică. Acest fapt dovedește conectarea directă frauduloasă a cablului.

Menționează că atît instanța de fond cît și instanța de apel urmau să dea o apreciere corectă probelor administrate și să aplice legea care trebuia să fie aplicată.

Prin încheierea din 16 martie 2016, recursul a fost declarat admisibil

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de

avocatul Mocanu Valentin în interesele Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, și a hotărârii judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2014, și pronunțarea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii reclamantului din următoarele considerente.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Potrivit scrisorii Curții de Apel Chișinău (f.d.86), decizia motivată a fost expediată în adresa participanților la 22 decembrie 2015, însă nu există dovada legală de recepționare, astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 01 februarie 2016 este depus în termen, potrivit prevederilor art.434 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

S-a stabilit că, la 20 februarie 2013 Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni în urma verificării unui control la locul de consum apartamentul nr.1, str. V. Crășescu 113, mun. Chișinău, a întocmit un act de depistare a încălcării clauzelor contractuale și anume la momentul verificării s-a depistat contravenția privind furnizarea echipamentului de evidență conectare directă în mod ascuns de la bransament de pînă la evidență a vecinei a unui cablu ce alimentează locuința reclamantului.

Ulterior în baza acestuia s-a întocmit factura pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale în sumă de 13736,04 lei, pentru perioada de calcul 20 februarie 2012-20 februarie 2013.

Nefiind de acord cu actele întocmite de către Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni, Revenco Victor le-a contestat în instanța de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Revenco Victor împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni privind contestarea actelor administrative, instanță de fond a ajuns la concluzia temeiniciei cererii de chemare în judecată și a dispus admiterea acțiunii. Judecând apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat și a menținut hotărârea instanței de fond.

Instanța de recurs constată, că instanțele investite cu judecarea fondului au interpretat eronat normele de drept material și au dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar.

Astfel, s-a stabilit cu certitudine că controlul colaboratorilor furnizorului a fost efectuat în prezența și cu participarea consumatorului Revenco Victor, iar ca rezultat s-a întocmit actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, acest fapt

fiind confirmat și prin declarațiile colaboratorilor care au efectuat controlul, audiați la examinarea cauzei în fond, însă declarațiile acestora fiind interpretate eronat de către primă instanță.

Conform pct.6 al Regulamentului privind furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.393 din 15 decembrie 2010, furnizarea energiei electrice se efectuează numai în baza contractului de furnizare a energiei electrice, încheiat între consumatorul final și furnizor.

Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni având încheiat un contract la locul de consum, apartamentul nr.1 din str. Crăsescu, 113, mun. Chișinău, era în drept să efectueze verificări consumatorului.

Instanța de recurs a stabilit că prin actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr.16407 din 20 februarie 2013, la capitolul încălcări depistate reprezentării furnizorului au indicat încălcarea depistată în prezența consumatorului care locuiește în imobilul dat.

Potrivit pct. 161 al Regulamentului privind furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 393 din 15 decembrie 2010 controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate, la consumatorul casnic, se efectuează de către operatorul rețelei de distribuție în funcție de necesitate și numai în prezența consumatorului casnic sau a reprezentantului acestuia, inclusiv a membrilor familiei care locuiesc împreună cu el, cu întocmirea actului de control în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Astfel, se denotă că se permite efectuarea controlului echipamentelor de măsurare al consumatorului și întocmirea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale în prezența membrilor familiei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că argumentul reclamantului precum că actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr.16407 din 20 februarie 2013 este întocmit în privința unei persoane terțe, care nu are calitate de parte contractantă, este neîntemeiat, or acesta a fost întocmit în prezența unui membru al familiei Revenco și contrasemnat de către Revenco Victor (f.d.6), persoană care locuiește în apartamentul în care s-a efectuat controlul, iar motivul invocat nu poate constitui temei de anulare.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la locul de consum apartamentul nr. 1 din str. Crăsescu, 113, mun. Chișinău, Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni furnizează energie electrică, în baza contractului de furnizare a energiei electrice consumatorului casnic nr.40201115574 din 11 august 2004, încheiat cu Revenco Iurii.

Ulterior Revenco Iurii a decedat, iar un certificat de moștenitor legal nu a fost prezentat.

Potrivit declarațiilor recurentului Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni, după decesul consumatorului final Revenco Iurii pentru locul de consum apartamentul nr.1 din str. V. Crăsescu, 113, mun.

Chișinău, nu a fost încheiat un nou contract de furnizare a energiei electrice cu unul din succesorii acestuia.

Concluzia instanței de fond, menținută de către instanța de apel, potrivit căreia ÎCS RED Union Fenosa SA se face vinovată de faptul că între furnizor și Revenco Victor nu există contract de furnizare a energiei electrice, este eronată și contrară prevederilor legii, instanța aplicând o lege care nu trebuia aplicată și nu a aplicat o lege care trebuia aplicată.

Conform pct.35 din Regulamentul pentru furnizarea energiei electrice, Persoana fizică sau juridică, care a obținut cu drept de proprietate un imobil, ce nu a fost deconectat de la rețeaua electrică, este obligată să solicite furnizorului încheierea contractului de furnizare a energiei electrice.

În cazul în care persoana fizică sau juridică nu respectă această prevedere, furnizorul este în drept să solicite operatorului de rețea să deconecteze locul de consum, preîntâmpinând persoana în cauză prin aviz de deconectare, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte.

Furnizorul este, totodată, în drept să ceară persoanei fizice sau juridice achitarea plății pentru consumul de energie electrică și/sau pentru consumul de energie electrică neînregistrat sau înregistrat incomplet (dacă acesta există), din momentul dobândirii de către persoana în cauză a dreptului de proprietate asupra imobilului respectiv.

Reclamantul nu a prezentat nici o probă care ar dovedi faptul că dînsul i-a solicitat furnizorului în modul stabilit de lege să încheie contract, iar furnizorul i-a refuzat. Cu toate acestea instanța de fond neîntemeiat a ajuns la o asemenea concluzie.

Mai mult decît atît, instanța invocă faptul că refuzul furnizorului s-a bazat pe faptul că Revenco Victor nu a prezentat actul de proprietate asupra imobilului.

Conform prevederilor pct.23 lit.b) din Regulament, odată cu cererea de încheiere a contractului solicitantul prezintă copia actului de proprietate sau a altui document care atestă dreptul de folosință asupra imobilului care face obiectul locului de consum respectiv.

Prin urmare, dacă reclamantul pretinde că este succesorul fratelui său Revenco Iurii, el era obligat să solicite încheierea unui nou contract de furnizare a energiei electrice, prezentînd în acest sens actele ce confirmă dreptul de proprietate.

Colegiul reține, că indiferent de faptul, că există sau nu există contract de furnizare a energiei electrice acest fapt nu poate condiționa valabilitatea actelor contestate. Lipsa contractului nu dă dreptul consumatorului de a consuma fraudulos energie electrică.

Conform art.14 alin.1) al Legii cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998 întregul volum de resurse energetice importate, produse,

transportate, distribuite, depozitate și consumate este supus unei evidențe instrumentale.

Astfel, este interzis consumatorului să intervină în aparatele de consum a energiei electrice, însă Revenco Victor nu a respectat prevederile legale și a comis abateri de la prevederile legii.

La fel Colegiul respinge și argumentul reclamantului referitor la modalitatea de calcul a facturii în sumă de 13736,04 lei precum că este contrară cadrului normativ, deoarece la calcularea acestuia furnizorul s-a axat pe sarcina înregistrată la data efectuării controlului, adică conform consumului real.

Instanța de recurs conchide că potrivit pct.93 alin. 3) al Regulamentului în cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, prin intervenție nevizibilă în funcționarea echipamentului de măsurare (șuntare, modificarea mecanismului de integrare, schimbarea indicațiilor mecanismului de totalizare, a echipamentului de măsurare etc.) perioada pentru efectuarea recalculărilor se stabilește de la ultimul control al echipamentului de măsurare și până la data depistării, dar nu mai mare de 1 an.

Conform pct. 94 al Regulamentului în cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul casnic a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, la efectuarea calculelor conform sistemului paușal se aplică tariful în vigoare pe parcursul perioadei pentru care se face recalculul și se ia în considerație numărul orelor de utilizare pentru diferite tipuri de receptoare electrice, indicate în Anexa nr. 4 a prezentului Regulament.

Deci, acțiunile Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni, au fost efectuate în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului.

Potrivit probelor anexate la materialele dosarului cu certitudine se demonstrează faptul că reclamantul a admis iregularități în consumul de energie electrică ce constau în furnizarea echipamentului de evidență conectare directă în mod ascuns de la branșament de până la evidență a vecinei a unui cablu ce alimentează locuința respectivului.

Colegiul constată că pîrîtul a făcut dovada legalității actului contestat și drept urmare sarcina probațiunii demonstrării ilegalității i-a revenit ulterior reclamantului.

Revenco Victor nu a demonstrat nici o probă directă, pertinentă și admisibilă, prin care să combată probele prezentate de către pîrît.

Potrivit art.26 alin.1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ reclamantul nu a probat în procesul examinării cauzei că actele administrative contestate, sunt ilegale în fond ca fiind emise contrar prevederilor legii.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union

Fenosa” societate pe acțiuni, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015 și hotărârea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Revenco Victor împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni, cu privire la contestarea actelor administrative, de respins, fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Mocanu Valentin în interesele Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015 și hotărârea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Revenco Victor împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni, cu privire la contestarea actelor administrative, și se pronunță o hotărâre nouă prin care:

Se respinge acțiunea înaintată de Revenco Victor împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni, cu privire la contestarea actelor administrative, fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Dumitru Mardari